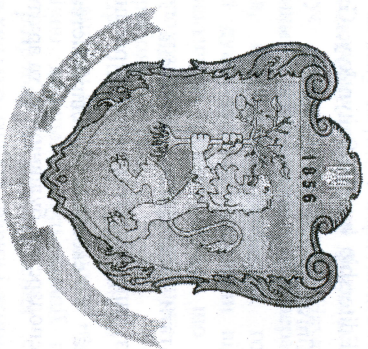

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НОВАЦІЙНИЙ ЦЕНТР

ВЧЕНІ ЛЬВІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРАРНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ВИРОБНИЦТВУ

ВИПУСК VII

КАТАЛОГ НАУКОВИХ РОЗБОРОК

ЛЬВІВ 2007

Вчені Львівського державного аграрного університету - виробництву: Каталог наукових розробок / За заг. ред. В.В.Снітинського, Г.В.Черевка. - Вип. 7. - Львів: Львівський державний аграрний університет, 2007. - 131 с.

The Scientists of Lviv State Agrarian University to Production: Catalogue of scientific developments / Editorship by V.V.Snitynskyy, G.V.Cherevko. - 7 issue. - Lviv: Lviv State Agrarian University, 2007. - 131 p.

Полаються результати досліджень науковців Львівського державного аграрного університету з напрямів: технології у рослинництві і тваринництві, організації виробництва і економіка підприємства, землевпорядкування, механізації сільського господарства, будівництво та архітектура та ін.

Рекомендується власникам, керівникам і спеціалістам підприємств агропромислового комплексу, науковцям, студентам.

The results of 2007 research activity of the Lviv State Agrarian University's scientists are proposed in fields of crop growing, animal breeding, economic of enterprise and production organization, land surveying, agrarian engineering, agricultural building and architecture, design of architectural environment etc.

The catalogue is recommended to rulers and owners of households, investors, agrarian specialists, scientists and students.

ПЕРЕДМОВА

Інформаційно-практична допомога сільськогосподарським виробникам, вчасне забезпечення ринковою інформацією тощо для інтенсифікації виробництва, підвищення продуктивності праці і збереження довкілля є найважливішими завданнями держави в аграрній сфері.

Сучасний розвиток технологій інформаційного забезпечення і комунікацій, на перший погляд, забезпечує доступ усіх бажаних до широкій бази даних. Однак з певністю можна говорити про те, що більшість аграрних виробників потребує допомоги для кращого орієнтування у безмежному потоці інформації, потрібній для вирішення тієї чи іншої проблеми.

Для ефективного зв'язку науки з виробництвом, поширення й реалізації наукового і практичного досвіду науковців у Львівському державному аграрному університеті функціонує Новаційний центр. Науковці університету тісно співпрацюють з аграрними виробниками – фермерами, керівниками великих приватних господарств, власниками особистих господарств, працівниками кооперативів тощо, які дуже часто є активними відвідувачами різних видів навчань, виставок, практичних показів тощо, що ініціюються Новаційним центром, з метою покращання інформаційного забезпечення аграрного виробництва Західного регіону України.

Новаційний центр Львівського державного аграрного університету забезпечує проведення аналізу ґрунтів, розрахунок необхідної кількості добрив, обґрунтування економічно доцільної спеціалізації господарства, формування динамічних сівозміт, розробку і впровадження створених в університеті технологій вирощування культури, годівлі тварин і птиці тощо.

Сьомий випуск видання "Вчені Львівського державного аграрного університету – виробництву" презентує збірку завершених науково-практичних розробок науковців університету щодо підвищення ефективності ведення рільництва і тваринництва, їх технічного забезпечення, енергетики, удосконалення технологій вирощування польових культур, плодів та овочів, відгодівлі тварин, розробки стратегічних планів розвитку аграрних підприємств і сільських територій, ведення обліку, поліпшення менеджменту і маркетингу, оцінки якості та сертифікації продукції, екології та охорони навколишнього середовища тощо. Завершені наукові розробки, що пропонуються до впровадження на виробництві, є важливим і результативним наслідком наукової діяльності Львівського державного аграрного університету.

Ректор Львівського державного аграрного університету, заслужений діяч науки і техніки України, доктор біологічних наук, професор, академік Української академії аграрних наук В.В.СНІТИНСЬКИЙ

ЕКОНОМІКА АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ

УДК 55:331.2 (083.13)

ОПЛАТА ПРАЦІ В РИНКОВИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

*Черевко Г.В., доктор економічних наук,
Горбонюс Ф.В., доктор економічних наук,
Іванцівка Г.Б., кандидат економічних наук,
Павленчук Н.Ф., кандидат економічних наук*

Результати досліджень. Упродовж багатьох років у практиці вітчизняних підприємств під витратами на робочу силу розуміли витрати на оплату праці. В умовах ринкової економіки розуміння заробітної плати супроводжується необхідністю подальшої її диференціації та індивідуалізації на основі повного врахування як індивідуальних результатів праці, так і особистих ділових якостей, включуючи кваліфікацію, відповідальність, творчу ініціативу, якість роботи, доконалість проведення трудових операцій і рішень. Світова практика засвідчує, що витрати на відтворення робочої сили встановлюються на основі загальних для всіх країн критеріїв, в основі яких лежать витрати вартісного (грошового) та натурально-речового порядку, що їх здійснюють роботодавці: заробітна плата, яка виплачується працівникові за виконану ним роботу, і всі додаткові витрати, що пов'язані з відрахуваннями до соціальних фондів.

В основі національної методики визначення вартості робочої сили мало б бути закладено міжнародну стандартну класифікацію витрат на робочу силу, серед яких: пряма оплата; премії; заробітна плата та допомога в натуральній формі; витрати підприємства на оплату життя та соціально забезпечення працівників; витрати на професійне навчання та утримання громадських служб; податки, що належать до витрат на робочу силу; інші витрати.

З огляду на зазначене, важливим завданням на даному етапі є створення досконалої системи і форми оплати праці та приведення її до вимог часу і міжнародних стандартів. Питання формування витрат на оплату праці відповідно до національних положень ще не отримало належного висвітлення в економічній літературі.

Заробітна плата як економічна категорія, з одного боку, є основним джерелом грошових доходів працівників, тому її розмір значною мірою характеризує рівень добробуту всіх членів суспільства. З іншого боку, її правильна організація захищає інтереси працівників підвищуючи ефективність виробництва, а відтак безпосередньо впливає на темпи і масштаби соціально-економічного розвитку країни.

Заробітна плата як елемент ринку є ціною робочої сили, а також статтею витрат на виробництво, що враховується до собівартості продукції, робіт (послуг) на окремому підприємстві. Під час визначення заробітної плати як ціни робочої сили необхідно враховувати єдину міру оплати праці, критерієм якої є реальна вартість життя працівника та його сім'ї.

Як елемент ціни виробництва заробітна плата має визначатися часткою у створенні підприємством вартості.

Система заробітної плати повинна стимулювати ріст продуктивності праці, досягнення високих кінцевих результатів і не обмежуватися максимальними розміром, але регулюватися прогресивним прибутковим податком. Тому згідно з чинним законодавством підприємствам надана можливість самостійно, за згодою трудового колективу, встановлювати систему оплати праці, розробляти умови преміювання працівників, структуру підрозділів підприємства і штати, а також вводити різного виду доплати.

У нинішніх умовах немає єдиних рекомендацій щодо оплати праці на виконанні окремих робіт, тому допускаться суттєві перекося в оплаті праці за ту чи іншу виконану операцію в різних підприємствах. Розмір оплати в основному залежить від економічного їх стану. Тому, наприклад, один і той же вид робіт — оранка в одних господарствах оплачується 5 грн./га, а в інших — від 7 до 9 грн./га. Такі розцінки нічим не обгрунтовані.

Практичне значення і рекомендації виробництву. Нами запропоновано в основу розрахунку оплати праці в рослинництві покласти обсяг одержаної умовної продукції, нормативну щільність виконаних гектарів еталонної оранки на 1 га посіву зернових і питому вагу затрат на оплату праці у структурі витрат на виконання еталонного гектара. Усі інші види робіт перевести в еталонні гектари через відповідні коефіцієнти і на їх підставі встановити певні розцінки за 1 га виконання фізичного обсягу кожного виду окремих робіт.

Ефект. Особливістю і доцільністю використання такої методики є можливість врахування перспективи розвитку окремих галузей, а відтак і можливості доплати працівникам у разі перевиконання визначеного рівня їх продуктивності.

Додаткову інформацію можна одержати за адресою: кафедра економіки підприємства і міжнародної економіки та кафедра економічної теорії, Львівський державний аграрний університет, вул. Володимира Великого, 1, м. Дубляни, Жовківський район, Львівська область, 80381.
Тел. 8 (032) 224-29-36, 224-29-33.

ПЕРЕДМОВА ТВАРИНИЦТВО

ЗМІСТ

В.В.Снітинський, С.О.Вовк, С.Я.Павлович, В.В.Бальковський. Ефективна кормова добавка для раціонів поросних свиноматок	3
В.В.Снітинський, С.Я.Павлович, С.О.Вовк, В.В.Бальковський. Ефективна кормова добавка для раціонів відгодівельних свиней	4
Б.Б.Кружель, Р.М.Дремако, С.О.Вовк. Ефективний засіб дезінфекції інкубаційних страусиних яєць	5
Б.Б.Кружель. Ефективний кормовий засіб для покращання інкубаційних яєстей страусиних яєць та виводимості пташенят	6
Р.М.Дремако, С.О.Вовк, А.Є.Вантух. Ефективна протейнова добавка до раціонів відгодівельних бичків	7
В.А.Юрчишин, С.О.Вовк. Кормова добавка для підвищення яєчної продуктивності курей	8
О.І.Защип, С.О.Вовк. Добавки глюконіту до раціонів курей як ефективний засіб підвищення несучості та покращання якості яєць	9
ЕКОНОМІКА АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ	10
Г.В.Черевко, Ф.В.Горбонос, Г.Б.Іванишська, Н.Ф.Павленчик. Оплата праці в ринкових умовах господарювання	12
П.С.Березізівський, Н.І.Михалюк. Методичні рекомендації щодо вдосконалення планів сільськогосподарських підприємств	14
П.С.Березізівський, О.В.Романів. Ефективність управління аграрним підприємством	15
Р.П.Возняк. Система земельно-правового процесу	17
С.М.Онисько, А.А.Верзун. Можливості реформування державної фінансової підтримки сільського господарства	18
О.Б.Садюра. Підвищення економічної ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств	19
Л.В.Синявська. Оподаткування сільськогосподарських підприємств та шляхи його вдосконалення	21
Ю.Є.Губені, Тренінг. Методика і практика регуляторної політики на місцевому рівні	22
Ю.Є.Губені, А.О.Іванов, С.З.Цілоківський. Започаткування власної справи на селі: практичні поради і рекомендації	23
В.М.Ковалів. Кредитні відносини сільськогосподарських підприємств з банками	24
Н.І.Біляк. Аналіз інвестиційної привабливості галузей сільського господарства Львівської області	26
Д.П.Петришин. Платоспроможність населення та ефективність сільськогосподарського виробництва	27

АГРАРНА ІНЖЕНЕРІЯ ТА ЕНЕРГЕТИКА

В.М.Сиротюк, В.Т.Дмитрів, С.М.Кондур. Автоматизований доільний апарат	30
В.Т.Якимець, В.Т.Дмитрів, І.М.Дробот. Вимірювальний дількометричний перетворювач для діагностики мастилу	31
З.О.Гошко, А.В.Івацьк, О.М.Василькевич, С.В.Синій. Розширення функціональних можливостей дробарок із горизонтальною віссю обертання	33
З.О.Гошко, О.М.Крулик. Стационарна молотарка для бобових культур	35
З.О.Гошко, А.В.Івацьк. Розширення функціональних можливостей дробарок із вертикальною віссю обертання	37
О.В.Сидорчук, В.О.Тимочко, Р.Т.Рагушній, В.Б.Завер. Методика розробки проекту удосконалення системи протипожежного захисту сільського адміністративного району	39
І.М.Городельський. Обладнання для виготовлення формувальних елементів керамічних циліндричних розпилувачів	41
Р.С.Шевчук, О.С.Миронюк, Р.І.Паславський, С.А.Федосенко. Віброударний струпувач плодів	43
В.І.Затхей, В.М.Гайдучок, П.В.Шолудяко. Розробка інженерного забезпечення ресурсоощадних технологій рослинництва	45
В.М.Гайдучок, В.І.Затхей, О.М.Дідорук. Комбінований гайковий ключ І.Я.Кулинич, В.Є.Чухрай. Головка гайкокрута з податливим базуванням гайки	47
В.Є.Чухрай, О.І.Блауцук. Спеціальне обладнання для викручування шпильок	48
М.С.Когут. Технологія відновлення спрацьованих поверхонь бандажів валів млинів	50
П.І.Ванкевич. Прилади для контактного вимірювання температури рухомих об'єктів	52
П.І.Ванкевич, О.М.Бурнаєв, В.Д.Смичок. Апаратно-програмний комплекс для зондування атмосфери	53
Х.Б.Васильв. Поліпшення властивостей поверхні деталей склоформу-вального устаткування дифузійним хромуванням з розплаву літію	55
С.Й.Ковалішин, Й.Ф.Рівів, В.В.Том'юк. Технологія виробництва біопального на основі ріпакової олії	57
І.М.Фікс. Управління проектом малого переробного підприємства Р.Д.Кузьмінський, А.К.Сава. Комп'ютеризований комплекс для діагностикування форсунок	59
Р.Д.Кузьмінський. Алгоритм і програмне забезпечення моделювання виконання замовлень підприємствами технічного сервісу з дотриманням гарантійної привабливості	60
В.В.Лихочвор. Інтенсивна технологія вирощування озимої пшениці в умовах достатнього зволоження	62
АГРОНОМІЯ ТА ЕКОЛОГІЯ	64
В.В.Лихочвор. Інтенсивна технологія вирощування озимої пшениці в умовах достатнього зволоження	66

Науково-популярне видання

ВЧЕНІ ЛЬВІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ВИРОБНИЦТВУ

Випуск VII

КАТАЛОГ НАУКОВИХ РОЗРОБОК

Редактор М.М.Забор

Коректор О.В.Дерпак

Технічний редактор І.М.Городецький

Видавельц

Львівський державний аграрний університет
80381, Львівська обл., Жовківський р-н, м. Дубляни,
вул. Володимира Великого, 1
Свидогтво ДК № 1380 від 3.06.2003 р.

Підписано до друку 27.04.2007 р. Формат 60 x 84 / 16.
Папір офс. Гарнітура "Таймс". Друк на різнографі.
Ум. друк арк. 8.17. Наклад 500. Зам. 418.

Віддруковано ПП "Араг",
м. Львів, вул. О.Степанівни, 49
Свидогтво про державну реєстрацію суб'єкта
підприємницької діяльності № 13135 від 09.02.1998 р.